

IN MEMORIAM van Witte Zuster Jose Jansen, Zr. Innocentia

Zoals voorgelezen door Zr Tiny Holscher tijdens de uitvaartdienst op 25 september 2017 in Klooster Terhaghe Eindhoven

Geboren in Maastricht op 24 Oktober 1920

Overleden in Eindhoven op 19 September 2017

Vandaag nemen we samen afscheid van onze Zuster José. Na een lang en vruchtbaar missionarisleven is zij, dinsdagnacht 19 September, in alle rust van ons heengegaan. De laatste jaren moest zij steeds meer inleveren, maar ondanks het feit dat zij steeds zwakker werd, was zij nog steeds alert en geïnteresseerd in haar omgeving.

Zuster José werd geboren in Maastricht als tweede meisje in een gelovig gezin van vijf meisjes en twee jongens. Haar vader was onderofficier in het leger en moeder had de zorg voor het gezin.

Zuster José heeft zelf uitvoerig haar jeugd beschreven, o.a. "Als jong meisje was ik een buitenbeentje", schrijft zij, "en ik vond het niet nodig om altijd in de rij te lopen, waardoor ik nogal eens op het matje werd geroepen. Ik was in de Katholieke jeugdbeweging en bij een zangkoortje en hield van toneelspelen, maar haar verlangen hiermee door te gaan na de middelbare school was niet mogelijk".

Op jonge leeftijd ontmoette zij een Witte Pater die vertelde over zijn werk in Afrika en met de Afrikaanse bevolking. Vanaf dat moment droomde zij ervan om missionaris te worden. "Ik wilde graag intreden in een missiecongregatie. Toen op een dag een goede vriendin mij vertelde dat zij in ging treden bij de Missiezusters van Afrika, stond mijn besluit vast om daar ook naar toe te gaan. De oorlog brak uit, maar ik zette door en trad op 8 September 1940 in bij de Witte Zusters in Esch. Op 26 oktober 1943 deed ik mijn eerste Professie, maar vanwege de oorlog bleef ik nog enkele jaren in Nederland en behaalde in 1945 mijn diploma als kleuteronderwijzeres en van het Rode Kruis.

Toen de eerste drie zrs van onze karavaan een visum kregen voor Afrika, betrokken we naar Liverpool om Engels te leren. Het huis aldaar was gebombardeerd en samen met de werkluhi hielpen wij mee om de schade te herstellen. Na anderhalf jaar mocht ik vertrekken naar ons moederhuis in Algiers. Daar had ik mijn eerste Afrika-ervaring in Birkadem om Arabische kinderen te leren lezen en schrijven in het Frans. Het was een eerste stap, ik voelde me in de wolken, God was heel dichtbij en ik voelde dat ik samen met Hem de weg zou gaan die voor mij bestemd was".

"In juli 1948 mocht ik vertrekken naar Noord-Rhodesia (Zambia). Na een kort verblijf in Minga, ging ik met twee andere zusters naar een nieuwe missiepost in Lumezi in het bisdom Chipata. Hier moest de eerste kostschool voor meisjes in die omgeving komen. Wij bezochten de omliggende dorpen en leerden intussen de taal. Het eerste jaar kwamen 14 meisjes naar school, maar al gauw groeide hun aantal. Gedurende de vakanties gingen wij naar de buitenstaties om kinderen voor te bereiden op hun Eerste Communie. Met tussenpozen van vakantie en het derde vormingsjaar in Algiers, heb ik alles tezamen hier 22 jaar onderwijs gegeven. Als waardering ontving ik in 1983 de koninklijke Ridderorde."

"Toen er lokale onderwijzers kwamen, werden de scholen overgedragen aan de regering en werd ik gevraagd om naar ons gezondheidscentrum, waar geen dokter was, te gaan. Het

werd druk bezocht want dit was het enige centrum in de omgeving. Ik was belast met de administratie en de bouw die nog in volle gang was. Toen we genoeg Afrikaanse staf kregen was ik erg blij om me volledig in te zetten in de parochie samen met onze catechisten in de kleine christelijke gemeenschappen. Toen in 1990 onze missie in Lumezi werd overgedragen aan de Tanzaniaanse zusters van Kilimanjaro ging ik voorgoed naar Nederland. Ik ben nog steeds heel dankbaar voor de vele jaren die ik zowel in Zambia als in de posten Lumezi, Likuni en Nkamenya in Malawi mocht werken”.

Eenmaal terug in Nederland werd zij gevraagd om overste in Reuver te worden, een gemeenschap van 15 bejaarde zusters in een zorgcentrum van de Zusters Dominicanessen. Dit was een grote overgang en ook een uitdaging voor haar. Zij was een lieve en zorgzame medezuster met vooral veel aandacht voor de zieken en degenen die het moeilijk hadden. “En”, zegt ze zelf, “ik voelde me al gauw thuis en heb dertien zusters mogen begeleiden naar de Hemel”.

Na tien jaar vertrokken de Dominicanessen naar hun moederhuis in Noordwijkerhout en werd Reuver gesloten. Onze Zusters moesten dus verhuizen naar andere gemeenschappen. José koos ervoor om samen met Anneke van Bakel naar Eindhoven te gaan waar onze Witte Zusters in Klooster Terhaghe samenwoonden met de Zusters van Liefde van Gent (Belgie), ook missionarissen die in de Congo hebben gewerkt. José deed kleine diensten in huis en een keer in de week ging zij helpen in een Asielzoekerscentrum. “Ik was ook graag in mijn kamer om rustig en stil alleen met de Heer te zijn”, zei ze.

De laatste tien jaar heeft onze José langzaam maar zeker gezondheidshalve veel in moeten leveren en verschillende keren leek het dat ze het niet zou overleven. Maar met haar energie en doorzettingsvermogen knapte zij toch elke keer weer op. Zuster Anneke van Bakel, die samen met haar uit Reuver was gekomen, heeft gedurende die jaren veel voor haar betekend en heeft haar liefdevol bijgestaan waar mogelijk. De laatste weken ging onze zuster José zienderogen achteruit en vroeg zij om het Sacrament van de Zieken te mogen ontvangen. Daarna leek ze langzaam als een kaarsje op te branden, totdat zij dinsdagnacht heel rustig is ingeslapen en haar ziel heeft teruggegeven aan de Heer.

Terugkijkend op al die jaren”, schreef José, “voel ik grote dankbaarheid jegens God die me met zijn liefde, kracht en moed heeft ondersteund. Dankbaar ook aan de congregatie en mijn medezusters, aan de mensen van Zambia en Malawi voor hun liefde en gastvrijheid. Dankbaar voor de goede zorg in Klooster Terhaghe van medezusters en verplegend personeel.

Lieve José, de Heer heeft je zeker met open armen ontvangen en nu mag je voor eeuwig bij Hem zijn. Lieve José rust in vrede.